Stockholms stad

Finanspolicy för den kommunala koncernen Stockholms stad

Dokumenttyp: Policy
Beslutad av: Kommunfullmäktige
Beslutad: 2026-12-16
Träder i kraft: 2027-01-01
Dokumentet ersätter: Finanspolicy, bilaga 18 till Stockholms stads budget 2026, diarienummer KS 2025/1042
Diarienummer: 2026/856
Dokumentansvarig: Finansavdelningen, stadsledningskontoret

Sammanfattning

Mandaten för den kommunala koncernens finansverksamhet definieras i *Finanspolicy för den kommunala koncernen Stockholms stad* (finanspolicyn). Finanspolicyn anger mål och riktlinjer för finansverksamheten inom den kommunala koncernen. Finanspolicyn beskriver de finansiella risker den kommunala koncernen exponeras för och hur de ska hanteras.

Finanspolicyn fastställs årligen av kommunfullmäktige och revideras vid behov. Därefter fastställs specifika finansiella risklimiter vidare i dokumentet *Bilaga A till Finanspolicy för kommunkoncernen Stockholms stad* via kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott vid efterkommande sammanträde.

Innehåll

1. Generella principer 5

1.1 Syfte med finanspolicyn 5

1.2 Uppdatering av finanspolicyn 5

1.3 Generella principer för finansverksamheten 6

1.4 Riktlinjer beträffande policys för Stockholms Stadshus AB och S:t Erik Försäkrings AB 7

1.5 Ram för upplåning 8

1.6 Ram för placering 8

1.7 Utlåning och borgensåtagande 9

1.8 Generella principer för borgensteckning 10

1.9 Hyresgarantier 11

2. Ansvarsfördelning 11

2.1 Kommunfullmäktiges ansvar 11

2.2 Kommunstyrelsens ansvar 11

2.3 Koncernstyrelsens ansvar 12

3. Risk

3.1 Riskbegränsande instrument 12

3.2 Finansieringsrisk 12

3.3 Likviditetsrisk 12

3.5 Ränterisk 13

3.6 Kreditrisk 13

3.7 Operativa risker 14

4. Riskkontroll 15

4.1 Uppföljning och rapportering 15

1. Generella principer

Finanspolicy för den kommunala koncernen Stockholms stad (finanspolicyn) anger ramar för finansverksamheten i den kommunala koncernen, dvs. Stockholms stad (staden), Stockholms Stadshus AB (Stadshus) och dess helägda bolag (bolagen) samt stadens övriga helägda bolag.

Finanspolicyn anger även ramar för hur en del av stadsledningskontorets finansenhet i Stockholms stad (internbanken) ska agera på externa finansiella marknader. I bilaga A till finanspolicyn, som beslutas av kommunstyrelsen, fastställs ramar och limiter.

Denna policy (Dnr KS 2026/856) gäller från och med den 1 januari 2027 och ersätter den tidigare finanspolicyn för den kommunala koncernen Stockholms stad som fastställdes av kommunfullmäktige den 19 november 2025 (Dnr KS 2025/1042).

1.1 Syfte med finanspolicyn

Syftet med finanspolicyn är att:

- Ge mål och riktlinjer för finansverksamheten inom den kommunala koncernen.
- Ange hur ansvaret för finansverksamheten är fördelat.
- Identifiera vilka finansiella risker den kommunala koncernen är exponerad för och hur riskerna ska hanteras och följas upp.

1.2 Uppdatering av finanspolicyn

Stadsdirektören i Stockholms stad, eller till av denne delegerad, ansvarar för att finanspolicyn löpande hålls uppdaterad.

Finanspolicyn ska fastställas av kommunfullmäktige årligen och därutöver revideras vid behov.

1.3 Generella principer för finansverksamheten

1.3.1 Målet med finansverksamheten

Målet med finansverksamheten inom den kommunala koncernen är att:

- Tillgodose den kommunala koncernens behov av kapital.
- Optimera den kommunala koncernens finansiella resultat inom givna risklimiter genom en effektiv tillgångs- och skuldförvaltning.
- Utnyttja skalfördelar och dra nytta av den kommunala koncernens samlade kassaflöden.

1.3.2 Samordning av finansverksamheten inom den kommunala koncernen

Internbanken är den kommunala koncernens gemensamma finansfunktion och arbetar ur ett kommunkoncernperspektiv. All extern lånefinansiering och placering ska göras av internbanken i stadens namn. Om verksamhetsspecifika förutsättningar finns som möjliggör alternativa finansieringsformer ska detta godkännas av kommunstyrelsen eller styrelsen för Stockholms Stadshus AB (koncernstyrelsen), i samråd med internbanken.

Den kommunala koncernens kassaflöden ska samlas i ett koncernkontosystem där betalningsströmmar kvittas mot varandra. Undantag från denna princip kan ske i undantagsfall efter samråd med internbanken.

Internbanken ska erbjuda staden och samtliga bolag upplåning och placering med villkor motsvarande den kommunala koncernens externa finansieringskostnad med utrymme för marknadsmässig marginal samt omkostnadsersättning. Marknadsmässig marginal samt omkostnadsersättning vid upplåning och placering för bolagens räkning fastställs löpande av stadens internbank.

Staden och samtliga bolag ska bistå internbanken med uppgifter om likviditets-, finansierings- och placeringsbehov. Stadshus ska samråda med internbanken och löpande rapportera till internbanken

gällande förändringar i pensionsutfästelser. Om upplåning och placering sker via Stadshus, ska bolagen bistå Stadshus med uppgifter om likviditets-, finansierings- och placeringsbehov.

1.3.3 Ansvar för risk och resultat

Staden och samtliga bolag har ansvar för sitt finansiella resultat inom följande givna ramar.

- Staden och samtliga bolag ansvarar för sina respektive investerings- och försäljningsbeslut samt för optimering av sitt respektive rörelsekapital.
- Internbanken ansvarar för att hantera den för den kommunala koncernen beslutade avvägningen mellan kostnad och risk.

1.4 Riktlinjer beträffande policys för Stockholms Stadshus AB och S:t Erik Försäkrings AB

Finanspolicy Stockholms Stadshus AB anger ramarna för Stadshus och bolagen. Finanspolicyn för den kommunala koncernen Stockholms stad är överordnad finanspolicyn för Stadshus.

Av bolagen ska endast S:t Erik Försäkrings AB fastställa egna placeringsriktlinjer. *Placeringsriktlinjer för S:t Erik Försäkrings AB* följer Finansinspektionens föreskrifter. Utöver detta regleras finansverksamheten i S:t Erik Försäkrings AB av finanspolicyn för Stadshus och finanspolicyn för den kommunala koncernen Stockholms stad.

Finanspolicys för Stadshus och placeringsriktlinjerna för S:t Erik Försäkrings AB ska fastställas årligen och därutöver revideras vid behov.

Samråd ska ske med internbanken inför revidering och fastställande av finanspolicy för Stadshus och av placeringsriktlinjer för S:t Erik Försäkrings AB.

1.5 Ram för upplåning

Kommunfullmäktige fastställer en ram för den kommunala koncernens totala externa upplåning. Ramen ska fastställas med utgångspunkt i beslutade investeringar för staden samt planerade investeringar för bolagen i enlighet med budget. Den kommunala koncernens ram för total extern upplåning är 110 000 mnkr eller motsvarande i utländsk valuta.

Upplåning får genomföras för att täcka finansierings- eller refinansieringsbehov i någon av den kommunala koncernens verksamheter. Upplåning får även genomföras för löpande likviditetsbehov eller för att upprätthålla betalningsberedskap.

1.5.1 Leasing

Regler och anvisningar för leasing återfinns i dokumentet *Regler för ekonomisk förvaltning* som fastställs årligen av kommunfullmäktige.

1.6 Ram för placering

I det fall den kommunala koncernen har ett externt placeringsbehov, ska placeringen i möjligaste mån matcha den kommunala koncernens skuldportfölj och framtida prognostiserade likvidflöden. Placering begränsas till den längsta löptiden av den vid varje tillfälle befintliga skulden.

1.6.1 Tillåtna instrument

Placering får ske i räntebärande instrument, i depositkontrakt och på konto i bank.

1.6.2 Kriterier för hållbara placeringar

I det fall staden har ett externt placeringsbehov ska staden vara en ansvarsfull kapitalförvaltare. Som ansvarsfull kapitalförvaltare ska Stockholms stad möjliggöra en god långsiktig avkastning genom att placera i hållbara företag, samt identifiera och uppmuntra förvaltare och företag som verkar för att uppfylla Agenda 2030 och FN:s globala mål för ekonomisk, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. Placeringar ska ske i företag som följer internationella konventioner likväl FN Global Compacts grundläggande principer om mänskliga rättigheter, arbetsrätt, klimat/miljö och anti-korruption för ett ansvarsfullt företagande. För företag som är

verksamma i Sverige preciseras delar av dessa normer ytterligare i den svenska lagstiftningen kring likabehandling, diskriminering, arbete, arbetsmiljö samt mutor.

Stockholms stad ska inte placera i företag där en väsentlig del av omsättningen (mer än 5 procent) kommer från produktion och/eller distribution av tobak eller tobaksprodukter, alkoholvaror, pornografi, kommersiell spelverksamhet, vapen eller fossila bränslen (gäller även prospektering och utvinning av olja, kol, gas, oljesand). Stockholms stad ska därtill aktivt uppmana förvaltare att inte investera i företag som finansierar ny prospektering eller utvinning av olja, kol eller fossil gas.

Fondförvaltare som Stockholms stad anlitar i sin förvaltning ska utöver ovanstående även följa Principles for Responsible Investment (PRI), ett initiativ lanserat av FN. PRI är ett internationellt nätverk för fondförvaltare/investerare med fokus att implementera ESG-faktorer (Environmental, Social och Governance d.v.s. hållbarhetsfaktorer) i investeringsprocesser och ägarpolicy.

Kriterierna för hållbara investeringar tillämpas oavsett om kapitalförvaltningen sker i egen regi eller via externa förvaltare.

Om det kommer till Stockholms stads kännedom att ett företag bryter mot, eller inte på ett för Stockholms stad godtagbart sätt följer ovanstående ska en utvärdering av placeringens lämplighet göras och åtgärder därefter vidtas.

1.7 Utlåning och borgensåtagande

Kommunfullmäktige fastställer en ram för total utlåning och borgensåtagande för kommunkoncerninterna motparter. Ramen uppgår till 145 000 mnkr.

Kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen att besluta om ramar för utlåning till varje enskild kommunkoncernintern motpart. Om upplåning sker via Stadshus, ska koncernstyrelsen istället besluta om ramar för utlåning till berörda bolag.

Staden tecknar där utöver vid behov borgen för pensionsutfästelser. En årlig uppdatering av pensionsutfästelser, såsom nyintjäning, livslängdsantaganden, ränta, etc., får höja beloppet för stadens borgen. Förändring av pensionsutfästelser får höja enskilda borgensåtagande. Förändringen anmäls till kommunstyrelsen. Avgifter för borgen för pensionsutfästelser fastställs i enlighet med punkt 1.8 i finanspolicyn.

1.8 Generella principer för borgensteckning

Borgen och garantier, med undantag för förändringar i pensionsutfästelser, som tecknas av staden ska beslutas av kommunfullmäktige.

Restriktivitet ska gälla för tecknande av stadens borgen. Godkännande ska endast ske i undantagsfall och enbart om all annan möjlighet till finansiering har beaktats. All borgensteckning ska vara belopps- och tidsbegränsad.

För att en borgensteckning ska tillstyrkas ska:

- Ändamålet stödja stadens mål för verksamheten i enlighet med inriktning angiven i budget för staden.
- Verksamheten ha en långsiktig plan och inriktning som ger staden och dess medborgare ett tydligt mervärde, på både kort och lång sikt.
- Verksamheten vila på realistiska ekonomiska grunder.

Vid borgen eller garanti ska en årlig marknadsmässig avgift utgå. Avgiften fastställs vid tecknande av borgen eller garanti respektive i samband med beslut om förnyad borgen eller garanti.

Vid infriande av stadens borgensåtaganden och garantier ska stadens regressrätt gentemot gäldenär utnyttjas. Avskrivning av regresser ska övervägas då gäldenär gått i konkurs eller av annan anledning inte anses kunna kompensera staden.

Aktuella borgensåtaganden ska löpande rapporteras till kommunstyrelsen.

1.9 Hyresgarantier

Staden är enligt förordning (2026:600) om kommuners skyldighet att ställa hyresgarantier skyldig att, under de förutsättningar som anges i förordningen, bistå enskilda hushåll genom att ställa säkerhet för att avtal om hyra av en bostadslägenhet fullgörs (hyresgaranti). En sådan hyresgaranti utgör ett borgensåtagande.

De generella principerna om borgensteckning enligt p. 1.8 gäller inte för hyresgarantier enligt förordningen.

Beslutade hyresgarantier rapporteras av ansvarig nämnd till finansenheten på stadsledningskontoret och ska löpande rapporteras vidare till kommunstyrelsen.

2. Ansvarsfördelning

Stadens ansvarsfördelning fastställs i stadens delegationsordning. Stadshus och bolagens ansvarsfördelning fastställs i finanspolicy för Stockholms Stadshus AB. Ansvarsfördelning i S:t Erik Försäkrings AB fastställs i placeringsriktlinjer för S:t Erik Försäkrings AB. Finanspolicyn är överordnad delegationsordningen, finanspolicys för Stadshus och placeringsriktlinjer för S:t Erik Försäkrings AB.

2.1 Kommunfullmäktiges ansvar

Kommunfullmäktige ska:

- Årligen fastställa finanspolicyn.
- Årligen fastställa ram för den kommunala koncernens totala externa upplåning.
- Årligen fastställa ram för total utlåning och borgensåtagande för kommunkoncerninterna motparter.

2.2 Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen ska:

- Fastställa limiter för de risker som definieras i finanspolicyn (i bilaga A).
- Fastställa ramar för utlåning till varje enskild kommunkoncernintern motpart (i bilaga A), inom ramen för

total utlåning och borgensåtagande för kommunkoncerninterna motparter som definieras i finanspolicyn.
- Fastställa storlek på omkostnadsersättning vid upplåning respektive placering för bolagens räkning.
- Fastställa, i varje enskilt fall, storlek på årlig avgift vid tecknande av borgen eller garanti respektive i samband med beslut om förnyad borgen eller garanti.

2.3 Koncernstyrelsens ansvar

Koncernstyrelsen ska:

- Fastställa ramar, i samråd med internbanken, för utlåning genom Stadshus till varje enskilt bolag.

3. Risk

3.1 Riskbegränsande instrument

Valuta- och räntederivat får enbart användas i säkringssyfte för att hantera risker i den finansiella verksamheten. I största möjliga utsträckning skall kraven för säkringsredovisning beaktas i samband med att derivattransaktioner ingås. Till derivatinstrument räknas swappar, terminer och optioner.

3.2 Finansieringsrisk

Den kommunala koncernens externa skuldportfölj ska i möjligaste mån utifrån marknadsförutsättningar vara strukturerad på ett sådant sätt att kapitalförfallen sprids över tiden. Därtill ska maximal löptid för upplåning gälla. Limit för maximal löptid för upplåning samt limit för maximal andel kapitalförfall inom ett år anges i bilaga A.

3.3 Likviditetsrisk

3.3.1 Definition av tillgängliga likvida medel

Tillgängliga likvida medel innefattar följande:

- Kassa och bank.
- Noterade finansiella tillgångar som kan omsättas inom 3 dagar.

- Bekräftade ej utnyttjade kreditlöften, i form av låneavtal för betalningsberedskap och ej utnyttjad checkräkningskredit.

3.3.2 Principer för hantering av likviditetsrisk

Fluktuationer i det löpande likviditetsbehovet ska hanteras via en checkräkningskredit.

En betalningsberedskap ska finnas upprättad för att säkerställa upplåning när annan finansiering inte är möjlig. Denna beredskap ska vara i form av tillgängliga likvida medel. I bilaga A fastställs hur stor den kommunala koncernens betalningsberedskap minst måste vara.

3.4 Valutarisk

Den kommunala koncernens exponering i valutarisk ska minimeras. I bilaga A fastställs limiter för valutariskexponeringen.

3.5 Ränterisk

Limit för ränterisk för den kommunala koncernens externa skuldportfölj uttrycks som en genomsnittlig räntebindningstid, så kallad duration, inom ett givet intervall. Limit för ränterisken uttrycks även i form av maximal andel ränteförfall inom ett år för den kommunala koncernens externa skuldportfölj, inklusive placeringar. Durationen ska ses som ett mått på genomsnittlig räntebindningstid beräknat inklusive derivat och ska tillsammans med maximal andel ränteförfall inom ett år sätta ramarna för den kommunala koncernens externa ränteförfallostruktur. Limit för duration och maximal andel ränteförfall inom ett år anges i bilaga A.

Positioner på den externa marknaden, i syfte att uppnå effektiv räntesäkring för den externa skuldportföljen, är tillåtna.

3.6 Kreditrisk

Kreditrisk definieras som summan av exponeringen i placeringar och derivat. Kreditrisken delas upp i två delar, dels per motpart eller instrument vilket anges i kronor, dels totalt för hela portföljen och då anges den totala exponeringen som ett samlat kreditvärde.

I bilaga A anges limiter för kreditexponering per motpart eller instrument. Exponeringen i placeringar definieras som placeringarnas nominella belopp inklusive upplupen ränta. Exponeringen i derivat definieras som derivatkontraktens sammanlagda marknadsvärde per motpart.

Limit för det maximalt tillåtna kreditvärdet för den kommunala koncernen anges i bilaga A. Hänsyn tas till motpartens eller instrumentets kreditvärdighet och den återstående löptiden på kontraktet eller placeringen. De av kommunfullmäktige särskilt beslutade placeringarna ingår inte i beräkningen av kreditvärdet.

Motparten eller instrumentet ska inneha en kreditbedömning (rating) av Standard & Poor´s eller Moody´s. Vid de fall motparten eller instrumentet har fler än en rating ska den lägsta ratingen gälla.

Finansiella derivatkontrakt får endast ingås med motpart som har tecknat ett internationellt swapavtal (ISDA) med staden eller där undertecknandet av ett sådant avtal är nära förestående.

3.7 Operativa risker

3.7.1 Syfte

Syftet med hanteringen av operativa risker är att:

- Se till att finansverksamheten bedrivs på ett kontrollerat sätt och att internbanken vid varje tidpunkt har korrekt information om positioner och risker så att beslut kan fattas på korrekta grunder.
- Minimera förluster på grund av fel i processer, system eller på grund av bristande kontroll.

3.7.2 Riktlinjer för hantering av operativa risker

Det ska finnas en process för löpande identifiering, värdering och hantering av operativa risker inom finansverksamheten.

Förluster överstigande 200 000 kronor ska rapporteras till kommunstyrelsen.

3.7.3 Hantering av nya finansiella instrument

Innan nya finansiella instrument får användas ska det säkerställas att de kan hanteras i stadens digitala system, både redovisnings- och värderingsmässigt.

4. Riskkontroll

Det ska finnas en funktion för riskkontroll som löpande ska följa upp risk utifrån finanspolicyn. Funktionen rapporterar till stadsdirektören i staden, eller till av denne delegerad.

Överträdelser av ramar, limiter och mandat ska snarast möjligt rapporteras till kommunstyrelsen respektive koncernstyrelsen. Rapporten ska innehålla vidtagen åtgärd eller förslag på åtgärd.

4.1 Uppföljning och rapportering

Riskkontrollfunktionen ska löpande ta fram veckovisa riskrapporter.

Riskkontrollfunktionen ska månadsvis ta fram en finansiell rapport innehållande den kommunala koncernens ställning, risker och limiter. Den finansiella månadsrapporten rapporteras månadsvis, med undantag av juni, till kommunstyrelsen.